

است. اگر دشمن امروز سوریه و لبنان را تصرف کند، مسیر امداد و پشتیبانی حزب الله از بین می رود و خود به خود حذف می شود. یکی از بارزترین دلایل جنگ امروز در سوریه و تنش در لبنان، قطع ارتباط امداد به حزب الله است.

طالبان چگونه شکل گرفت؟

طالبان در زمان جهاد علیه شوروی وجود نداشت. در واقع گروه طالبان در دوره اول اکثراً طلبه های خردسال و ایتم دوره جهاد علیه شوروی بودند. طالبان در دهه نود میلادی برای خاتمه دادن جنگ و فساد داخلی بین احزاب جهادی به طور تصادفی به یک تشکیلات تبدیل شد. آنها نه تجربه حکمرانی و نه تصور برای اقتصاد و سیاست داشتند. در واقع یک پیروزی مطلق به دست آمد. تنها دستاورد، امنیت مردم در مناطق تحت سیطره امارت اسلامی بود، لذا منکر نمی شوم که ذهنیتی زیبا داشتیم و به دلیل اعتماد، ساده لوحی و بی تجربگی اشتباهات خطرناکی مرتکب شدیم. همان افرادی که فکر می کردیم برای اسلام دل می سوزانند، الان متوجه شدیم که هیچ دغدغه ای برای اسلام ندارند.

بهران الدین ربانی

TTP یا تحریک طالبان پاکستان چگونه شکل گرفت و پیش رفت؟

بعد از آمدن امارت اسلامی در دوره اول، قبایل پشتون پاکستان از امارت پیروی کردند و طالبانی تأسیس کردند که معروف به طالبان پاکستان شد. در آن زمان طالبان پاکستان کاملاً در مسیر صحیح بودند. پاکستان از این اتفاق وحشت کرد، چون بحث پس گرفتن حق افغانستان از زمینخواری تا قبل از پیمان دیورند طرح می شد. پاکستان از جهتی تلاش کرد نشان دهد روابط خوبی دارد اما در واقع تحریم شدید اقتصادی حکومت پاکستان بر افغانستان تا حدی رسید که آرد در کشور نبود و تنها همسایه ای که آرد به افغانستان فرستاد ایران بود و ما هرگز این لطف را به افغانستان فراموش نمی کنیم. آنها نیز توسط گروه های جهادی و مزدوران وابسته، دست به تخریب امنیت تا عمق افغانستان زدند و به هرنحوی که توانستند در میان پشتون ها و سنی و شیعه فتنه انگیزی کردند. سپس گله گله از مهاجرین جهادی با ملیت های مختلف را به سمت افغانستان سرازیر نمودند.

آیا طالبان پاکستان بعد از حمله امریکا تغییر رویه داد؟

از معتدل به افراطی تمام عیار تبدیل شدند. نه فقط طالبان پاکستان بلکه گروه ازبک ها هم بشدت افراطی شدند. دلایل این تغییر باورنکردنی است اما بارزترین آنها اولاً فشار جنگ و خیانت بود. آنها که در وزیرستان بودند، بدترین شرایط جنگ استخباراتی و ترور توسط پهپاد را تجربه کردند. در واقع جنگ کثیفی بدون حد هوایی، زمینی و استخباراتی تجربه کردند. دلیل بارز دوم اختلاط آنها با عرب های سلفی و وهابی است.